

گفت و گوی صبا با علی چراغی خواننده ارکستر سمفونیک ملی

ادای دین به ناهید در جشنواره موسیقی

یاسر سماوات
گفت و گو

این فشار جمعیت در واکن فر توت مترو نیست که تورا می رنجاند. گیر می افتی در کمند خاطرات! در و دیوار این ایستگاه‌ها برایت خاطره است. پرتاب می شوی به روزگاران جوانی... چه کار کردی مرد؟! با خودت، با رویاهات، با روزهای سرخوش شبان، چه کار کردی که حالا مثل نفوس مرده دست از سرت بر نمی دارند؟ همه بعد از ظهرهای جوانی ات، همان‌ها که بی شفقت قتل عامشان کردی، جمع شده‌اند در کالبد مردی زنده پوش و کریه که سایه وار پشت سرت راه می آید. همه جا با توست. در مترو، در خیابان، در تحریریه، در آپارتمان... بلند و سیاه، به سان دوال یا دنبالت می آید. روی پله برقی ایستگاه تئاتر شهر، گوشه ات را بیرون می کشی و خبر کوتاه را می خوانی... «حسن ناهید، استاد برجسته نی در گذشت...» سرت سنگین می شود. چشم‌هایت دو دو می زند، دست می اندازی نرده بالا بر پله برقی را می گیری. جوانی بیست و چند ساله بازویت را می گیرد، «آقا... حالتون خوبه؟» سری به بالا و پایین تکان می دهی که یعنی آره خوبم. از ایستگاه می زنی دیر شده! پاتند می کنی، سایه هم با تو هروله می کند. دست از سرم بردار. بس کن! برو... سایه می خندد و نفیری متعجب از دهان چرکینش به صورتت می زند. چه می دانی! شاید مرگ هم سایه وار حسن ناهید را تعقیب کرده، شاید این همان سایه است... طبقه دوم تالار وحدت نشسته‌ای و به قطعه‌ای که به ناهید تقدیم شده گوش می دهی. دست خودت نیست، چشم‌هایت خیس خیس شده... اجراها که تمام می شوند، یک راست می روی سراغ علی چراغی، تا برای روزنامه با او گفت و گو کنی. درنگ می کنی تا لحظه‌ای در خلوت راهروی تالار وحدت با او هم کلام شوی. نتیجه این گفت و گو را در ادامه می خوانید.

بیشتر سبکی را که به صدایتان نزدیک است همراهی کنید و دوست داشته باشید در آن سبک و سیاق اجراهای بیشتری داشته باشید. به بیان ساده‌تر و برای نمونه اگر بخواهم خیلی ساده توضیح دهم، طوری که مخاطبان ارجمند شما متوجه منظورم شوند، باید بگویم سبک تلفیقی پاپ گیلانی را بیشتر از همه می پسندم. چون به نظر من این سبک با صدای من تناسب و همخوانی قابل توجهی دارد و امیدوارم توانسته باشم در این سبک اجراهای موفقی داشته باشم. از این گذشته البته باز هم تاکید می کنم و سواست خاصی در انتخاب سبک و سیاق‌های خوانندگی در موسیقی ندارم و اصطلاحاً هر ژانری را که به صدایم بیاید می پسندم و با آن اجرا می کنم. گاهی این سبک موسیقی است که با صدا متناسب می شود و شما را به خواندن قطعه ترغیب می کند. درباره اجراهای خودم هم این مصداق دارد اما خواننده آن سبکی را می پسندد و بیشتر با آن همراه می شود که به صدایش بیاید و من هم از این قاعده مستثنی نیستم. مهم این است که یک خواننده با عشق تمام اشعار و جمله را بیان کند. عشقی که در وجودش دارد باید در خواندن اشعار کاملاً تجلی بیابد.

جناب چراغی، امشب ارکستر ملی ایران با ترکیبی از نوازندگان گروه سازهای زهی، نوازندگان گروه سازهای بادی، سازهای بادی برنجی، نوازندگان سازهای کوبه‌ای و گروه کر روی صحنه آمدند. این اجرا در دو بخش برگزار شد که بخش نخست به ترانه‌ها و تصنیف‌های ملی میهنی اختصاص داشت. با این توصیف در شب نخست سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر ارزیابی شما از برگزاری این رویداد فرهنگی هنری در کشورمان چیست؟

خب همانطور که گفتید امشب که آغازین شب این رویداد بود اما به شخصه از صمیم قلب امیدوارم شرایط به گونه‌ای بهتر شود که ما جمعیت خیلی خیلی بیشتری از مردم عزیزمان را ببینیم که بتوانند از موسیقی زیبا و ارزنده کشورمان استفاده بهینه کنند. نام این رویداد «ارکستر ملی» است و امیدوارم این ارکستر، بیشتر مردم

پسندیدید؟
خب من همه کارهایی را که با مضمون وطن، برای کشور عزیزم سروده شده دوست دارم. همواره از خواندن آثاری با این مضامین به وجد آدمم و مثل همیشه کوشیدم با روح و قلب و جانم این قطعات را بخوانم. امشب قطعاتی با این موضوع را اجرا کردیم و در پایان هم دیدید که قطعه «ای ایران، ای مرز پر گهر» که گفتم همه ما آن را بارها خوانده‌ایم و ایاتش را حفظیم، با هم خوانی و همراهی حاضران در تالار وحدت اجرا شد. به واقع همه این اشعار و اجراها را از صمیم قلبم دوست دارم. از خواندن آثاری با این درونمایه‌ها همواره به وجد آمده‌ام و دوست دارم همیشه این دست تصنیف‌ها را برای مخاطبان اجرا کنم. گمان می کنم این تصنیف‌های شورانگیز، طرفداران متعددی هم در بین اهالی موسیقی و علاقمندان این هنر ارزشمند و کهن کشور عزیزمان داشته باشد.

مدتی که آثار شما را دنبال می کردم و تصنیف‌هایی را که اجرا کردید گوش می دادم، اینطور به نظر رسید که شما از آن دست خواننده‌هایی به شمار می آید که دنباله رو سبک خاصی نیستند و البته این توان را دارید که هر سبکی را اجرا کنید. یعنی نمی توان گفت علی چراغی خواننده پاپ است. به همین ترتیب هم نمی توانیم بگوئیم شما خواننده پاپ نیستید! یا نمی توانیم اذعان کنیم شما به سبک خاصی از موسیقی وفادارید. فکر می کنم شما با هر سبک موسیقیایی خودتان را تطبیق می دهید. آیا این را قبول دارید؟ و اگر با من موافقت چطور این کار را انجام می دهید؟

کاملاً حق با شماست. دقیقاً همینطور بوده که هیچوقت سبک‌های موسیقی برای من دست کم تفاوت عمده‌ای نداشتند و همیشه به عنوان یک خواننده سعی کردم در هر سبکی که آن را همراهی می کنم، بهترین تلاشم را ارائه دهم ولی آن چه می کوشم اجرا کنم و بیشتر به آن بپردازم، در حقیقت سبک و سیاقی است که با صدای من همخوانی بیشتری داشته باشد. این خیلی طبیعی است که شما

آقای چراغی، شب اول جشنواره قرعه فال به نام شما اصابت کرد اما آیا باز هم شما را در جشنواره سی و هشتم روی سن و در حال اجرا خواهیم دید؟

سپاسگزارم اما تعهدی که من داشتم، تنها برای اجرا در شب نخست جشنواره سی و هشتم موسیقی فجر بود و همین امشب در خدمت حضار بودم. امسال و در سی و هشتمین دوره جشنواره موسیقی فجر این افتخار نصیب من شد که به ارکستر ملی ایران دعوت شوم و پس از این دعوت، از صمیم قلب و جان آمدم اینجا تا آنچه که از عشق و موسیقی دورنم وجود دارد به حضار تالار وحدت و صد البته مردم عزیز ایران ارائه کنم.

ما شاهد امشب شاهد هنرمندی شما بودیم و قطعات هم معرفی شد اما آیا ممکن است برای خوانندگان روزنامه صبا یک بار دیگر نام قطعاتی را که امشب و در آغازین قسمت افتتاح سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر اجرا کردید عنوان کنید؟

بله حتماً. قطعاتی که امشب و در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر روی صحنه تالار وحدت همراه ارکستر ملی ایران اجرا کردیم، قطعه «خاک مهر آیین» بود. کاری که پیش از این بارکستر خواننده شده بود. همچنین همانطور که ملاحظه فرمودید قطعه «ایران» را اجرا کردم. همانطور که می دانید این قطعه هم ساخته هادی آرزوم بود. در پایان برنامه امشب هم که قطعه «ای ایران ای مرز پر گهر» را با همراهی و همخوانی حضار در تالار وحدت خواندیم.

جان ما به اجراهای امشب تان مقوله وطن بود و میهن پرستی. به یقین چنین آثاری با توجه به وجه ملی و میهن پرستی که در خود دارند، همواره مورد توجه بسیاری از علاقمندان موسیقی یا حتی کسانی که موسیقی را حرفه‌ای و تخصصی دنبال نمی کنند هم قرار می گیرد. با این وجود، خودتان کدام اجرای امشب تان را بیشتر از بقیه اجراها